

savnes i Forordningen af 1802 og i det hele taget i Lovgivningen om dette Spørgsmaal, og derfor man altsaa skulde gaa videre, maatte det være ved en ny Lovbestemmelse. Men jeg vil da straks udtale det her, at naar det Spørgsmaal skulde blive rejst, om man ad Lovgivningens Vej skulde gaa videre i Retning af Fritagelse i Henseende til Bygningsafgift for til religiøs Brug tjenende Bygninger, saa kommer man ind paa et Omraade, hvor det ikke er mig, men hvor det er Kultusministeren, der maa udtale og have en Mening om, hvorvidt der var Anledning til at begunstige disse andre Trossamfundskirkebygninger eller ikke anerkendte Frimenigheders Kirker, ved at fritage dem for en Kirkebesættelse. Kirken for en Frimenighed, som ikke har faaet Anerkendelse, kan vel selv henregne sig til Folkekirken, men den staar i Virkeligheden uden for Folkekirken. Det er, hvad jeg kan udtale om dette Spørgsmaal om Bygningsafgiften paa Kirkebygninger, men jeg skal dog, for at min Meddelelse kan blive fuldstændig, endnu tilføje, at der er et ganske vist begrænset Tal af Kirkebygninger, benyttede af andre Trossamfund end af Folkekirken, som i dette Øjeblik er fri for Bygningsafgift, men dette hidrører fra, at saadanne Bygninger overhovedet indtil 1849 kun ere komne til Stede ved en særlig Bevilling, en særlig Tilladelse, og den har man saa forstaaet saaledes, at der tillige i denne Tilladelse til deres Tilstedekomst har ligget, at de skulde betragtes paa samme Maade med Hensyn til Afgift som de andre Kirker, eller med andre Ord, de have aldrig betalt Bygningsafgift, og man har heller aldrig senere, efter at det er blevet en fri Sag at opføre Kirkebygninger eller overhovedet til religiøs Brug tjenende Bygninger, afkrævet dem Bygningsafgift. Jeg skal som Eksempel nævne, at Synagogen her i København har aldrig betalt Bygningsafgift, hvormod senere opførte Synagoger betale Bygningsafgift. Saaledes forholder det sig ogsaa med Kirker, tjenende andre saa vel anerkendte som ikke anerkendte Trossamfund. Endnu skal jeg bemærke, at der ved særlig Resolution derom er tilstaaet ogsaa efter 1849 Fritagelse for Bygningsafgift for nogle Kirker. Det er Kirkebygninger her i København, som have faaet Fritagelse paa Grund af den Forbindelse, hvori de staa med de fremmede Legationer her; det er en Fritagelse, som er givet efter 1849 i Hensyn til, hvad der allerede af Bevillingsmyndigheden ved kongelig Resolution var staaet fast før 1849. — Denne Udtalelse om Bygningsafgiften er maaske bleven noget lang, men jeg har ønsket netop at gøre det

udførligt med det samme, for at Spørgsmaalet, som ganske vist har sin Interesse, kan være fuldt behøvet fra Regeringens Side.

Jeg vilde med den høitæredede Formands Tilladelse — thi jeg erkender, at det er noget, som ligger uden for de stillede Vindringsforslag — benytte Lejligheden til at besvare en Henvendelse, som stete til mig ved første Behandling af Finansloven fra det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 5te Valgkreds (Dvesen) angaaende Dispositionen over en Statsejendom, som ligger nær ved det ærede Medlems Hjem; det er Tipperne. Da den ærede Formand ikke gør nogen Indsigelse, antager jeg, Tilladelsen er givet. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 5te Valgkreds beklagede sig over, at man ved Bortlejlningen af Eftergræsningen i Tipperne ikke gav alle og enhver Lejlighed til at erhverve Græsning, og han gjorde opmærksom paa, at i tidligere Tid blev Eftergræsningen bortlejet ved Auktion, medens den nu bliver bortlejet til en enkelt Mand. — Dette forholder sig ganske rigtigt. Indtil 1879 bortlejedes Eftergræsningen ved Auktion, men denne Auktion blev holdt over Græsningen i sin Helhed og altsaa ogsaa ved Auktionsbortlejlningen kom Græsningen paa en Mandes Haand og det var jo det, som særlig det ærede Medlem fandt betænkeligt, at en Mand og kun en Mand blev Disponent over Græsningen, medens mange omboende kunne ønske at faa fat i den. Forskellen mellem Fortid og Nutid er altsaa i Virkeligheden den, at det tidligere blev bortlejet ved Auktion til en enkelt Mand og nu senere, efter 1879, har været bortlejet under et og under Haanden til Enkeltmand. Grunden til, at man har foretrukket at bortleje til Enkeltmand, er den, at denne Statsejendom ligger fjernt fra alt Tilshyn. Det ærede Medlem ved, hvad vist næppe mange i Forsamlingen vide, at Tipperne ligger i Udtanten af vidtstrakte Engstrækninger, det er de yderste, som strække sig ud i Ringkøbing Fjord mod Vest, og der er hverken Hus eller Boliger der. Der savnes ethvert direkte Tilshyn, og naar Græsningen ikke bringes paa en paalidelig Haand, er man udsat for, at Ejendommene i Virkeligheden blive benyttede af alle i Klæng. Det er ingenlunde saa, at Statskassen har haft Tab derved. Den sidste Forauktionering gav det ikke glimrende Udbytte af nogle og tredive Kroner for hele Eftergræsningen paa 800 Td. Land. Det viser, at ved denne Maade at disponere derover havde Eftergræsningen ikke nogen særdeles Værdi for den, der ved Auktionen lejede den. Senere har den været bortlejet underhaanden, og senere har den været bortlejet for 10 Mar